

recambró', mot d'origen incert, probt. forma aff de *cabane*, cat. *CABANA*. □ 1.ª doc.: «gabinet, *gabine-te*, *privatum cubiculum*», 1803, Belv.

«Congrés ahont se tractan les matèries reservades de estat; pessa reservada pera estudi y negocis particulars; lloc en quèls curiosos col·loquen y guardan en orde moltes preciositats de la naturalesa, com plantes, conxes, medalles etc.». Per a les qüestions etimològiques i històriques val i basta el que es va dir en el DCEC.

Gabió, gabiol, gabionar, V. *gàbia Gabitza*, V. *gavany*

GABOLET, antiq., 'mena de pastís', pres del fr. antiq. *gobelet* 'mena de pastisset rodó' (1611), derivat del fr. ant. *gobe* 'bon bocí, bona menja', i aquest, de *gober* 'engolir, empassar-se àvidament', que es creu d'origen cèltic. □ 1.ª doc.: c. 1673, pseudo-Boades.

Era un pastisset farcit de peces carneses i llaminadures: «*gabolet regalat*: carne et salgamis fartus, *pistorius panis*» (Lacav.). I encara corria, si bé alterat per una *r* afegida, a mj. S. XIX: en un «petit café» d'aquests «que es diuen vaqueries» el mosso ofereix a un que s'hi asseu: «Voleu nates?, massapà, / empanades, *gravolets*, / menjar blanc, merengues, crema, / formatxada, sopa, yema / ---», Pitarra (*Vaquera Piga Rossa, Gatades*, 492). Per a l'etimologia i la història semàntica i filològica del fr. *gobelet*, més conegut en l'acc. 'mena de vas', veg. FEW IV, 180a10, 177-183; DECH, CUBILETE; i la bibliografia allà citada. De l'acc. 'mena de vas' del fr. *gobelet* es manlevà el mot *gobelet* usat per JRoig, *Spill*, 2669, i en algun altre text del S. XV (DAG.), francesisme encara ben conegut i usat avui en el Rosselló, amb variant *gobellet* en alguns altres textos del S. XV o XVIII. *Gobell* amb sentit semblant [c. l'a. 1400] (AlcM) i en JRoig (*Spill*, 4114) prové del fr. antiq. *gobel*, del qual deriva *gobelet*.

DERIV.: *Gaboletera*.

+*Gabota* 'gavell'? ross. ant.?, V. *gavell*

+GABRE, ross. ant. 'mena d'ocell gallinaci', 'certa au de pas', germà de l'oc. *gabre* que designa d'alguns ocells semblants segons les regions, i entre altres certs mascles de diversos ocells i altres animals, del gal GABROS 'boc'. □ 1.ª i única doc.: «unum pullum, quatre ànedes et unum *gabre*» en un doc. de 1380, *InuLC*.

És la documentació més antiga que coneixem d'aquest mot, principalment occità, que designa un ànec salvatge o domèstic a l'Albige i altres parlars del Tarn, en altres zones llenguadocianes i alpino-occitanes és més aviat el mascle de l'oca o del gall dindi, i en parlars llemosins un boc infecund i altres animals eixorcs. Per a l'etimologia cèltica, veg. Pedersen, *VglKGr.*, 117; Bertoldi, *RCelt.* XLVII, 184; JHHub-schmied, *VRom.* III, 131, n. 3; Weisgerber, *Die Spr. d. Festlandk.*, s. v.; FEW IV, 17; TdF, s. v. *gabre*. Possiblement vénen també d'ací el NL ariegès *Gabre*; i *S'Hort des Gabre* manacorí, a què es refereix AlcM;

però no hi ha relació amb l'hidrònim GABARO- > gc. *gave*. *Gavot* que sense autoritats defineixen DAG. com a «pato silvestre» i AlcM com a «gavina negra (Barc.)» pot resultar de contaminacions o confusions de *gabre* amb *pago/pavo* i variants de *gavina* com *paviota* (DTO.), cast. *gaviota*.

Gàbula, gabular, gabulista, V. *càbala* +*Gaburro*, V. *cap Gadalla*, V. *gatzoll* i *dalla Gadardó*, V. *guardó*

GADE, pres del gr. γάδος 'bacallà'. □ 1.ª doc.: 1917, DOrt.

DERIV.: *Gàdids. Gadinina*.

Gadolla, gadollaire, V. *godall Gadúfol*, V. *catiúfol* (CADUF) *Gaduixer, gaduixerar*, probablement no són més que una de tantes confusions que cometé Pelai Briz *Gafa, gafallós, gafant, gafar*, V. *agafar* i *so-laç Gafarda*, V. *gafarró*

GAFARRÓ, probablement derivat de *gafar*, AGAFAR, nom que li donarien per la freqüència amb què el veiem agafant petits insectes i picant llavoretetes. □ 1.ª doc.: doc. de 1302 (AlcM).

I també en el Receptari valencià de Micer Joan, de 1466, en la grafia incompleta *gafaró*. Sens dubte té una derivació semblant *gafarda*, nom valencià de la pastorella, moixó no menys petit que el gafarró, no gaire diferent d'aquest i de colors més o menys semblants: groc verdós aquest, cendrós groguenc aquella.

Gafarrot, encreuament del sinònim *gavarrot* amb *gafa Gafatà*, alteració de *tafetà* per influència de *gafa* i *gafet* (AGAFAR) *Gafet, gafeta, gafeter, gafetets*, V. *gafa* (AGAFAR) *Gafó*, V. *golfo Gagata*, V. *gaieta*

GAI, 'que dóna alegria', 'vistós', paraula més occitana que catalana, que en francès sembla ser manlevada de l'oc. ant. *gai/jai* 'alegre', d'etimologia incerta; són impossibles les etimologies germàniques, i improbables les metafòriques, que s'han indicat; com que *gai* i *jai* s'usaven també com a substantius en el sentit de 'goig' en les obres dels trobadors, és probable que tot plegat resulti de simplificacions del diftong en la forma *gauy* (*jauy*) provinent del ll. GAUDIUM 'goig'. □ 1.ª doc.: ja freqüent en trobadors catalans dels Ss. XII-XIII, però en llenguatge occità; en prosa no apareix fins a Lull i Muntaner, rodjat també d'una atmosfera poètica i aprovençalada.

En la prosa lulliana és ben rar, per més que AlcM n'assenyali un cas en el *Llibre de Contemplació*: «nós veem que los aucells són pus *gays* e pus *ysnells* en lo temps del pascor», però no solament es tracta aquí del repetidíssim tòpic trobadoresc, sinó que àdhuc els mots *ysnells*, *pascor*, netament poètics i aprovençalats, i fins la forma occitanitzant *aucell*, per *ocell*, revelen clarament la suggestió occitànica. L'únic testimoni que en recull el DAG. és d'un poeta de tendèn-